

– trygd gjør kvinner til tal

Ny bok om innvandrerkvinnerens kår i Norge – mange lever

Det er et sted innvandrerkvinner virkelig kan bli integrert i det norske samfunnet: På arbeidsplassen. Ikke på kjøkkenet.

I OSLO

Tekst: Anne-Lise Johnsen
Foto: Erik Hagen

Det mener Farida Ahmadi, sosialantropologen som har skrevet boken «Tause skrik - Minoritetskvinnerens behov for anerkjennelse».

Den er lansert i disse dager. Ahmadi mener mye av dagens integreringspolitikk er feilslått og at mange innvandrerkvinner i dag lever som fanger i eget hjem – isolert. Uten å kunne det norske språket er de hjelpeløse.

Kvinnene bak gardinene

– Vi må ikke oppgi det viktigste: å integrere minoritetskvinner i den viktigste møteplassen som finnes; arbeidslivet! Sier sosialantropologen til Fredriksstad Blad.

Vi sitter på en kafé på Grønland i Oslo og snakker sammen. Farida Ahmadi og denne journalisten er de eneste kvinnene. Utedelen av restauranten er fylt opp.

Av menn.

De fleste ser ut til å ha innvandrerbakgrunn. På fortauene går hijabkledder kvinner, mange med barnevogn og ett barn ved siden av.

Dette er det multietniske Oslo, det som ofte vises frem, men bak mange lukkede dører i mange innvandrerhjem sitter kvinner som vi sjelden eller aldri ser.

Ahmadi ser ut over Grønland. Hun bringer et ord på banen som mange forbinder med Frp-retorikk: Trygd.

– Et fengsel uten muligheter

Kvinnene må gjøre alt for å komme seg ut av rollen som trygdet – det er et fengsel uten muligheter, mener forfatteren.

– De må øke språkkunnskapene sine.

Og de må gå på foreldremøter på skolen, sier hun. Arbeid og språk er viktig for minoritetskvinner. Har du jobb har du verdighet, sier forfatteren.

Hun studerte medisin i Afghanistan i fire år før studiene måtte avbrytes på grunn av den sovjetiske okkupasjonen på 1980-tallet.

Som medisinstudent drev hun opplysende helsearbeid på landsbygda i Afghanistan, særlig rettet mot kvinner og barn.

Til Norge kom hun som flyktning i 1991. Og her er det mino-

VIKTIGSTE MØTEPÅSS – Arbeidsplassen er den viktigste møteplassen der kvinner kan møtes og integreres, mener sosialantropologen Farida Ahmadi.

ritetskvinner og deres situasjon som opptar henne.

Kvinner må i jobb

Hun minner om at mange av minoritetskvinnene som lever i Norge i dag har vonde opplevelser med seg.

– Har du det bra nå, er fortiden historie. Har du det vanskelig, er fortiden med deg, sier Farida Ahmadi.

Det var også derfor hun kalte boken «Tause skrik».

– **Jobb skaper mennesker, jobb gir verdighet, sier Farida Ahmadi. Hun er ikke glad for kontantstøtten. Den bidrar til å holde kvinnene hjemme. De finansierer livet ved hjelp av barnefødsler. Det er fattigdom kultur fordi det reproducerer fattige familier og fattige barn. Kvinner oversvømmes av ansvar. Derfor har de enormt mye smerte, mener sosialantropologen.**

Slik hun ser det, er noe av det viktigste for at kvinnene skal få et godt liv i Norge at de får mulighet til å komme i arbeid.

Hun forteller at en somalisk kvinne lo av henne da Ahmadi ville snakke med kvinnen om omskjæring, og smerten det volder.

– Smerten? Smerten ved å være arbeidsledig er større enn smerten ved omskjæring. Omskjæring er forbudt i vårt land. Men krig skaper kaos; lover fungerer ikke i krig. Men her

i Norge vil alle snakke om omskjæring, sa kvinnen.

Spøkelser

– Somaliske kvinner har med seg opplevelser fra barndommen fra den gangen de spilte håndball som jenter gjør i Norge i dag. Men her er vi nærmest blitt til spøkelser. Hvem har ansvar for det? spurte den somaliske kvinnen.

Ahmadi svarer ved å hente frem sosialantropologen Mary Douglas som sa at når man befinner seg i en truende situa-

sjon bygger man et skjold rundt seg. I tillegg ble institusjonalisert fundamentalisme dyrket på 1980-tallet.

– I lokalmiljøene kontrolleres man av de andre.

Hun mener det også bidrar til å sosialisere kvinnene til selvrasisme.

– Statsminister Jens Stoltenberg har sagt at Norge skal bli verdens mest inkluderende samfunn. Det er en flott tanke, mener Ahmadi.

– Men hvordan skal vi få det til?

– Ikke ved hjelp av religion. Islamisering blant svake grupper er farlig.

I «Tause skrik» skriver hun om innvandrerkvinner som ber for å komme ut av en vanskelig situasjon. Hun kaller det passiv mestringsstrategi, for det hjelper dem selvsagt ikke ut av problemene.

– Religion må være en personlig sak. Religion må ikke brukes i integreringspolitikken. Men det er nettopp det som gjøres.

I boken skriver hun om et samlingssted som drives av religiøse organisasjoner. Der studeres Koranen. Det legges opp til mestring ved hjelp av religion.

– De har en helse- og korangruppe.

I følge senterets leder, som er en mann, skulle kvinnene få større innsikt i sine rettigheter og helse spørsmål gjennom å studere Koranen.

Hvorfor i all verden skal man koble Koranen sammen med kvinnenens helse? Hvem ville ha funnet på å ha seminar om Gud, Bibelen og etnisk norske kvinners smerteproblematikk? Spør Ahmadi.

– Arbeidsledige menn samles i moskeen og snakker om hvor flinke de er til å passe på kone sine, sier forfatteren.

Språk er nøkkelen

– Du har snakket om at kvinne-

IKKE RELIGION – Religion er en personlig sak. Religion må ikke brukes i integreringspolitikken. Men det er nettopp det som gjøres.